

Retaule dels Sants Marçal, Sebastià, Apol·lònia i Magdalena

Sant Pere de Vilamajor

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Museu Diocesà de Barcelona. C/ Pla de la Seu, 7. 08002 Barcelona.
Emplaçament	Museu Diocesà de Barcelona
Alçada:	295 m

Coordenades:

Latitud:	41.685
Longitud:	2.39074
UTM Est (X):	449294
UTM Nord (Y):	4614982

Classificació

Número de fitxa	08234 - 122
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Gòtic Renaixement
Segle	XVI
Any	1510
Autoria de l'element:	Joan Gascó
Estat de conservació	Bo
Protecció	Física
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Museu Diocesà de Barcelona
Fitxes associades:	
<u>Sant Pere de Vilamajor</u>	
Autoria de la fitxa	Virgínia Cepero González

Data de registre de la fitxa: dl., 29/02/2016 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: Ana Requejo Alonso

Data de la darrera revisió: dl., 29/05/2023 - 09:46

Descripció

El retaule dels sants Marçal, Sebastià, Apol·lònia i Magdalena, que es trobava originàriament a l'església de Sant Pere de Vilamajor, fou realitzat pel pintor Joan Gascó, entre els anys 1510 i 1520. És un dels principals exemples pictòrics de transició del gòtic al renaixement que hi ha a Catalunya. La tècnica emprada consisteix en tremp i oli aplicats sobre fusta. El retaule consta de tres taules: - La taula major, on es troben representats els sants Marçal i Sebastià; les seves mides són 1,16 m d'alçada per 0,78 m d'amplada. - Les taules secundàries, on es troba representada santa Magdalena en una d'elles, i en l'altre, santa Apol·lònia; les seves mides són 1,18 m d'alçada per 0,39 m d'amplada. Els quatre sants es disposen sobre un fons daurat, amb ornaments. A la taula major també hi figura, a la part inferior central, l'escut dels Gual de Vilarasa, fet que constata el mecenatge d'aquesta família. A la part superior de l'escut, hi ha un ocell sobre fons daurat; i a la part inferior, unes onades vermelles sobre fons blau.

Observacions:

El pintor Joan Gascó va néixer a Tafalla (Navarra), al darrer terç del segle XV. Pels volts de l'any 1500 es va traslladar a Vic, on hi va residir fins a la seva mort. Va muntar un taller de tipus gremial, com era propi de l'època. Alguns dels seus fills també hi van treballar. Les seves bones relacions amb membres del bisbat de Vic, li van procurar la major part dels encàrrecs de pintures religioses, tant a Vic com a l'ampli territori d'aquest bisbat. Pel que fa al seu estil, en un principi realitzava obres clarament gòtiques, però va anar evolucionant cap a les noves tendències renaixentistes. Es considera que l'obra amb la que va iniciar aquest canvi de tendència va ser el retaule major de Sant Pere de Vilamajor, realitzat entre els anys 1513 i 1516.

Història

L'any 1916 la parròquia de Sant Pere de Vilamajor va cedir el retaule de Sant Marçal i Sant Sebastià al Museo Arqueológico Diocesano de Barcelona. L'operació la va dur a terme Pere Bonet, l'administrador de la parròquia en aquell temps. Gràcies a això, es va poder salvar de l'incendi provocat a l'interior de l'església de Sant Pere de Vilamajor, el dia 20 de juliol de l'any 1936, durant la Guerra Civil Espanyola, per membres d'un Comitè Revolucionari de Granollers. L'any 1989 el Museu Diocesà de Barcelona va organitzar l'exposició Millenium, en la qual s'hi va incloure la meitat del retaule: la taula de les santes, que va ser restaurada per a l'ocasió. Posteriorment es restaurà la taula principal, amb motiu de l'exposició Splendor, que va tenir lloc a Sabadell l'any 1991.

Bibliografia

ANGULO GUARDIA, V. (1990). Treball de recerca documental de les col·leccions d'art religiós d'època moderna (segles XVI, XVII, XVIII) dipositades al Museu de Granollers. Beques de col·laboració museística. Granollers: Generalitat de Catalunya: Museu de Granollers, inèdit. COMAS i DURAN, P.

(1984). 600 anys de carreratge: quan Vilamajor-Cardedeu, El Fou i Santa Susanna esdevingueren "carrer de Barcelona". Cardedeu: Casal de Cultura Dr. Daurella: Ajuntaments de Cardedeu, St. Pere i St. Antoni de Vilamajor. GALLARDO, A. (1938). Del Mogent al Pla de la Calma. Barcelona: Impremta Comas, p. 71-73. GARCIA i BURDOY, J.M^a. (2006). "El retaule dels sants Marçal, Sebastià, Apol·lònia i Magdalena". Quadernets de Vilamajor, 2. Sant Pere de Vilamajor: Centre d'Estudis de Sant Pere de Vilamajor, p. 18-25.